Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000120961
Datum:	7 oktober 2022
Opsteller:	H. van 't Hul
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Treasurystatuut gemeente Harderwijk 2023

Het college van B&W besluit:

1. De raad voor te stellen invulling te geven aan duurzaam (ethisch) bankieren met de daarbij behorende voorwaarden;
2. De raad voor te stellen het Treasurystatuut gemeente Harderwijk 2023 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 vast te stellen en gelijktijdig het Treasurystatuut gemeente Harderwijk 2012 in te trekken;
3. De raad voor te stellen Artikel 12 lid 2 van de Financiële verordening gemeente Harderwijk 2019 als volgt aan te passen:
   ‘Bij verstrekken van leningen of garanties aan overheidsbedrijven en derden brengt de gemeente de geraamde integrale kosten in rekening en vraagt zij gebruikelijke zekerheden. Het college doet vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiekbelang van de lening of garantie wordt gemotiveerd en aangeeft hoe zij de hiermee gepaard gaande risico’s beheerst.’.

Inleiding

Aanleiding

In de Gemeentewet artikel 212 is vastgelegd, dat de raad ‘bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vaststelt’, de zogenaamde financiële verordening. Deze verordening moet in ieder geval ook ‘regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie’ bevatten. Voor Harderwijk zijn de genoemde uitgangspunten vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Harderwijk 2019. In artikel 16 van deze verordening is de financieringsfunctie op hoofdlijnen geregeld. Daarin is bepaald dat de financieringsfunctie binnen de kaders van het treasurystatuut uitgevoerd wordt. Daarnaast heeft het Rijk regels opgesteld voor de financieringsfunctie van decentrale overheden, zoals de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Het huidige treasurystatuut dateert van 2012. Intussen is wet- en regelgeving op dit punt gewijzigd en hebben zich allerlei ontwikkelingen voorgedaan met betrekking tot de treasuryfunctie van gemeente Harderwijk.

Het treasurystatuut is gelijktijdig voor de gemeenten Ermelo en Zeewolde geactualiseerd en zoveel mogelijk geharmoniseerd waardoor efficiency voordelen uit de samenwerking in Meerinzicht gerealiseerd worden. Met harmonisatie wordt werken voor verschillende gemeenten makkelijker gemaakt. Tevens wordt in dit treasurystatuut beschreven dat onderling lenen een mogelijkheid is waardoor mogelijk in de toekomst voordelen behaald kunnen worden.

Kader

Het wettelijk kader op grond waarvan de treasuryfunctie uitgevoerd wordt, is vastgelegd in:

1. Gemeentewet, art. 212;
2. Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
3. Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
4. Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden (Ufdo);
5. Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden;
6. Financiële verordening gemeente Harderwijk 2019.

Alternatieven
n.v.t.

Beoogd effect
Met dit Treasurystatuut stelt de raad de kaders voor de treasuryfunctie van gemeente Harderwijk vast.

Ontwikkelingen
De visie in het treasurystatuut 2023 staat voor een risicomijdende uitvoering van de treasuryfunctie. Daarnaast wordt er invulling gegeven aan duurzaam (ethisch) bankieren. Op het gebied van reputatie en imago worden eisen gesteld aan de organisaties en instellingen, waarmee gemeente Harderwijk zaken doet. Gemeente Harderwijk stelt bij de treasuryfunctie bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Argumenten
1.1 Het duurzaamheidsstreven van gemeente Harderwijk wordt verbreed naar de treasuryfunctie. Nederlandse banken worden door Eerlijke Geldwijzer onderzocht op duurzaamheidsthema's, zoals klimaat, mensenrechten en dierenwelzijn. Deze duurzaamheidsthema's dragen bij aan de Sustainable Development Goals of Duurzame Ontwikkelingsdoelen (17 Global goals).

1.2 Het duurzaam (ethisch) bankieren wordt gedefinieerd en met voorwaarden afgebakend.
Het duurzaam (ethisch) bankieren wordt als volgt gedefinieerd:
'Als aan te trekken leningen gekoppeld kunnen worden aan investeringen met een sociaal of milieu karakter, wordt tevens een offerte gevraagd aan een financiële instelling met een ethische doelstelling. Als de offerte van laatstbedoelde instelling niet meer dan 5 basispunten (0,05%) nadeliger is, wordt de transactie gegund aan deze financiële instelling'.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
- Het principe van totaalfinanciering blijft ook bij toepassing van dit artikel onverkort gehandhaafd;
- Alleen nieuwe investeringen worden beoordeeld op het karakter sociaal of milieu én alleen als er een lening aangetrokken moet worden;
- Herfinanciering van bestaande leningen valt niet onder duurzaam bankieren;
- Voor de definitie voor sociaal en milieu wordt aangesloten bij de taakvelden uit de IV3:
  5.2 Sportaccommodaties
  5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
  5.4 Musea
  5.5 Cultureel erfgoed
  5.6 Media
- 7.4 Milieubeheer, met daarbij verduurzamingsmaatregelen, die primair aan een ander taakveld gerelateerd zijn;
- Op basis van De Eerlijke Geldwijzer (https://eerlijkegeldwijzer.nl/bankwijzer/banken), een samenwerkingsverband van Amnesty International, Milieudefensie, Oxfam Novib, PAX en World Animal Protection kan bepaald worden welke banken hiervoor in aanmerking komen.
  Ultimo 2022 zijn er twee banken, die in aanmerking komen voor duurzaam bankieren, namelijk De Volksbank (waaronder ASN valt) en de Triodos Bank.

1.3 De spreiding van afschrijvingstermijnen en de nog resterende levensduur van investeringen, die in aanmerking komen voor duurzaam bankieren, dempen eventuele financiële effecten.
Een onderzoek in de financiële administratie naar investeringen, die in aanmerking komen voor duurzaam bankieren, levert een oorspronkelijke aanschafwaarde op van € 38,6 miljoen. Van dit bedrag heeft 69% een nog resterende looptijd van 10 jaar of langer. De helft van de aanschafwaarde heeft een afschrijvingstermijn van 40 jaar.
Als het bedrag van € 38,6 miljoen in één keer opnieuw geïnvesteerd zou worden, kan dat bij de marge van 0,05% een extra rentelast van ongeveer € 19.000,00 betekenen. Door de spreiding van afschrijvingstermijnen en nog resterende levensduur van investeringen doet zich dat niet voor.

2.1 Het risicomijdende profiel in de visie van dit statuut draagt bij aan een transparante en gezonde financiële positie van gemeente Harderwijk.
Dit treasurystatuut beperkt de risico's bij de treasuryfunctie. Bijvoorbeeld wordt het gebruik van ingewikkelde financiële producten, zoals derivaten uitgesloten.

2.2 Het huidige treasurystatuut is verouderd en gedateerd.
Het huidige statuut dateert van 2012. Intussen is wet- en regelgeving gewijzigd en hebben zich allerlei ontwikkelingen op het gebied van treasury voorgedaan.
Tevens is in de Financiële verordening gemeente Harderwijk 2019 opgenomen dat het Treasurystatuut elke vier jaar geactualiseerd dient te worden.

3.1 Hoewel in de financiële verordening is opgenomen dat in principe geen leningen of garanties aan overheidsbedrijven en derden verstrekt worden, vindt dat in de praktijk wel plaats.
De financiële verordening wordt in overeenstemming gebracht met de praktijk. De verstrekking van een lening of garantie vindt plaats na een goedkeurend raadsbesluit.

Omgevingswet
N.v.t.

Financiën
Het Treasurystatuut heeft invloed op het financieel beleid van de gemeente Harderwijk. Er volgen echter geen directe financiële gevolgen uit.

Duurzaamheid
De duurzaamheidsdoelstellingen waar banken op vergeleken worden, zoals klimaat, mensenrechten en dierenwelzijn, dragen bij aan de wereldwijde duurzame ontwikkelingsdoelen, de Global Goals.

Communicatie
Het Treasurystatuut wordt gepubliceerd op www.lokaleregelgeving.overheid.nl

Evaluatie
De monitoring van dit statuut vindt plaats via de gebruikelijke planning- en controlcyclus. Het treasurystatuut zal volgens de vastgestelde termijn in 2026 opnieuw worden geactualiseerd.

Bijlagen
1. Treasurystatuut gemeente Harderwijk 2023 (h220122566)